

**Klīniskās vadlīnijas
„Muguras lejas daļas sāpes primārajā
veselības aprūpē”**

Nr. KV 01 – 2016

**Klīniskajās vadlīnijās ietverta, Latvijā apstiprināto,
Ārstniecībā izmantojamo medicīnisko tehnoloģiju datu bāzē
reģistrēto medicīnisko tehnoloģiju saraksts**

Vadlīnijās ietverta, Latvijā apstiprināto medicīnisko tehnoloģiju saraksts

1. Vispārējās medicīniskās manipulācijas

Latvijā apstiprinātās vispārējo manipulāciju tehnoloģijas.

- Asins ņemšana no pirksta (pēdas).
- Asins ņemšana ar vēnas punkcijas palīdzību.
- Injekcija ādā, zemādā, zem gļotādas, muskulī.
- Injekcija vēnā.
- Injekcija locītavā vai periartikulāri.
- Medikamentu infūzija ādā, gļotādā.
- Medikamentu infūzija vēnā: infūzijas uzlikšana ar intravenozo kanīli.
- Vēnas kateterizācija.
- Materiāla paņemšana bakterioloģiskiem uzņēmumiem.

2. Internās medicīnas un funkcionālās diagnostikas medicīniskie pakalpojumi

- Bioloģiskās atgriezeniskās saites metode (MT 09-017).

3. Laboratoriskās izmeklēšanas medicīniskie pakalpojumi

Latvijā apstiprinātās laboratoriskās izmeklēšanas medicīniskās tehnoloģijas.

1.1. Imūnķīmiskās laboratoriskās tehnoloģijas:

La/ IK 102; La/ IK 103; La/ IK 104; La/ IK 105; La/ IK 106; La/ IK 107; La/ IK 108;
La/ IK 109; La/ IK 110; La/ IK 123; La/ IK 125; La/ IK 127; La/ IK 129; La/ IK 130;
La/ IK 131; La/ IK 153; La/ IK 154; La/ IK 155; La/ IK 156; La/ IK 403; La/ IK 407;
La/ IK 408; La/ IK 416; La/ IK 420; La/ IK 421; La/ IK 422; La/ IK 426; La/ IK 427;
La/ IK 428; La/IK 618.

1.2. Imūnķīmiskās izoseroloģiskās laboratoriskās tehnoloģijas:

La/ IiS 079.

1.4. Ķīmiskās laboratoriskās tehnoloģijas:

La/ Kim 019; La/ Kim 020; La/ Kim 066; La/ Kim 067; La/ Kim 068; La/Kim 069;
La/ Kim 102; La/ Kim 103; La/ Kim 104; La/ Kim 107; La/ Kim 108; La/ Kim 109;
La/Kim 142; La/ Kim 144; La/ Kim 172; La/Kim 254.

1.5. Fizikāli ķīmiskās laboratoriskās tehnoloģijas:

La/ FiK 022; La/ FiK 023; La/ FiK 024; La/ FiK 025; La/ FiK 026; La/FiK 046; La/
FiK 047; La/ FiK 053; La/ FiK 054; La/ FiK 055; La/ FiK 056; La/ FiK 057; La/ FiK
085; La/ FiK 086; La/ FiK 087; La/ FiK 090; La/ FiK 091; La/ FiK 092; La/ FiK 093.

1.6. Fizikālās laboratoriskās tehnoloģijas:

La/ Fiz 005; La/ Fiz 007; La/ Fiz 008; La/ Fiz 010; La/ Fiz 012.

1.7. Morfoloģiskās laboratoriskās tehnoloģijas:

La/ MOR 012; La/ MOR 046; La/ MOR 061; La/ MOR 080; La/ MOR 084; La/ MOR 086; La/ MOR 087.

1.8. Morfoloģiskās bakterioskopiskās laboratoriskās tehnoloģijas:

La/ MBs 013; La/ MBs 021.

1.10. Mikrobioloģiskās laboratoriskās tehnoloģijas:

La/ MiB 001; La/ MiB 002; La/ MiB 003; La/ MiB 004; La/ MiB 005; La/ MiB 006; La/ MiB 007; La/ MiB 008; La/ MiB 009; La/ MiB 010; La/ MiB 025; La/ MiB 026; La/ MiB 027.

4. Diagnostiskās un terapeitiskās radioloģijas medicīniskie pakalpojumi

- **Radioloģija.**

- Jostas skriemeļu densitometrija ar DEXA aparātu.
- Ciskas kaula galviņas densitometrija ar DEXA aparātu.
- Ekstremitāšu un to daļu uzņēmums.
- Plecu joslas vai iegurņa daļas uzņēmums.
- Iegurņa vispārējais uzņēmums.
- Mugurkaula daļas uzņēmums.
- Mugurkaula datortomogrāfija bez kontrastēšanas.
- Mugurkaula datortomogrāfija ar nejonētu kontrastvielu.
- Mugurkaula datortomogrāfija ar jonētu kontrastvielu.
- Ekstremitāšu un locītavu datortomogrāfija bez jonētas kontrastvielas.
- Ekstremitāšu un locītavu datortomogrāfija ar nejonētu kontrastvielu.
- Ekstremitāšu un locītavu datortomogrāfija ar jonētu kontrastvielu.
- Ekstremitāšu un locītavu datortomogrāfija ar nejonētu kontrastvielu ar bolus injekciju.
- Magnētiskās rezonanses izmeklēšana bez i/v kontrastēšanas.
- Magnētiskās rezonanses funkcionālie izmeklējumi ar papildus sekvencēm.
- Magnētiskās rezonanses izmeklēšana ar i/v kontrastēšanu.

6. Anestēzijas, reanimatoloģijas, transfuzioloģijas un intensīvās terapijas medicīniskie pakalpojumi

- **Anestēzijas tehnoloģijas.**

- Perifērā nerva vada anestēzija (arī spināliem nerviem).
- Muguras smadzeņu nerva, muguras smadzeņu gangliona un simpātiska *Ramus communicans* anestēzija kakla, krūšu vai jostas līmenī.
- Prolongēta epidurālā analģēzija.
- Prolongēta kontrolētā analģēzija (PCA) vai sedācija ar perfuzoru: mehāniskas infūzijas ierīces izmantošana.
- Mugurkaula jostas daļas epidurālā blokāde – translaminārā pieeja. MT 08-024.
- Mugurkaula jostas daļas epidurālā blokāde – transforaminālā pieeja. MT 09-014.
- Mugurkaula kakla daļas epidurālā blokāde – interlaminārā pieeja.
- Intratekālās infūzijas sistēmas implantācija hronisku sāpju ārstēšanai. MT 11-004.

13. Psihiatrijas un psihoterapijas medicīniskie pakalpojumi

- **Psihoterapija.**

Latvijā apstiprinātās psihoterapijas tehnoloģijas.

- Diagnostiskās intervijas (viena līdz četras).
- Atbalsta terapija.
- Īstermiņa psihodinamiska psihoterapija: īstermiņa psihodinamiska psihoterapija (nepārsniedzot 40 terapeitiskās sesijas); īstermiņa, laikā ierobežotā psihodinamiska psihoterapija (16 terapeitiskās sesijas).
- Ilgtermiņa psihodinamiskā psihoanalītiski orientētā psihoterapija (80 terapeitiskās sesijas un vairāk).
- Kognitīvi biheiviorālā terapija.

22. Neuroloģijas medicīniskie pakalpojumi

Latvijā apstiprinātās neuroloģijas tehnoloģijas.

- Muskuļu spēka izvērtējums un pārbaude ar speciāliem un instrumentāliem testiem pa muskuļu grupām.
- Stereognozes un citu sarežģīto jušanas veidu pārbaude: sāpju klīniskā pamata izmeklēšana un novērtēšana (MT 07-010).
- Kompresijas neiropātiju klīnisko testu pārbaude.
- Nervu sensoro šķiedru izmeklēšana: Impulsa pārvades ātruma noteikšana pa nervu sensoriskām šķiedrām (MT 08-002); Neirometrija (MT 08-003); Kvantitatīvā sensorā testēšana (MT 08-004).
- Somatosensorie izsauktie potenciāli.
- Nervu motoro šķiedru izmeklēšana.
- Stimulācijas elektromiogrāfija.
- Klasiskā elektromiogrāfija: klasiskā elektromiogrāfija, pielietojot toniskās muskuļu proves.
- Neurogrāfija un kvantitatīvā elektromiogrāfija, izmantojot adatu elektrodus, ar kompjuterizētu datu apstrādi: atsevišķas muskuļu šķiedras elektromiogrāfija, ar adatu elektrodiem; neurogrāfija ar kompjuterizētu datu apstrādi.
- Blokādes: infiltrējošas blokādes; blokādes nervu kanālos, epidurālās un peridurālās blokādes.

29. Fizikālās medicīnas pakalpojumi

Latvijā apstiprinātās fizikālās medicīnas tehnoloģijas.

- **Magnetoterapija:**
 - ar mainīgu magnētisko lauku (MML); ar pastāvīgu magnētisko lauku (PML).
- **Ultraskaņa:**
 - medikamentu ievadīšana ar ultraskaņu (fonoforēze).
- **Gaismas terapija:**
 - ar infrasarkano starojumu; ar redzamās gaismas starojumu; ar ultravioleto starojumu; ar terapeitisku lāzera starojumu.
- **Siltuma un peloīdu terapija:**
 - ar dūņām; ar ozokerītu; ar parafīnu; ar naftalānu; ar māliem; ar smiltīm; ar siltuma paketēm.
- **Aukstuma terapija (krioterapija).**
- **Masāža:**
 - klasiskā masāža (MT 15-010); segmentāri reflektorā masāža; punktu masāža; zviedru masāža.

- **Skeleta distrakcija.**

30. Rehabilitācijas medicīniskie pakalpojumi

- **Rehabilitācijas diagnostiskās tehnoloģijas.**
 - Instrumentālās gaitas analīzes medicīniskā tehnoloģija. MT 05-R.
- **Fizioterapijas tehnoloģijas.**

Pacienta izmeklēšanas, analīzes, slēdziena formulēšanas un ārstēšanas plānošanas fizioterapijā medicīniskās tehnoloģijas.

- Fiziskā funkcionālā stāvokļa izmeklēšana fizioterapijā. MT 13-001.
- Pacienta vispārējā veselības stāvokļa un sociālās situācijas analīze fizioterapijā. MT 13-002.
- Pacienta aktivitāšu un dalības izvērtēšana un analīze fizioterapijā. MT 13-003.
- Fizioterapeita slēdziena izvirzīšana un formulēšana, fizioterapijas mērķu formulēšana un terapijas plānošana. MT 13-004.

Pacienta ārstēšanas medicīniskās tehnoloģijas fizioterapijā.

- Individualizētu terapeitisko vingrinājumu pielietojums fizioterapijā. MT 13-005.
- Pacienta pozicionēšanas medicīniskā tehnoloģija fizioterapijā. MT 13-006.
- Specifiskas metodes vai tās elementu iekļaušana kopējā fizioterapijas programmā. MT 13-015.
- Pārvietošanās palīgierīču izvēles un apmācības to lietošanā fizioterapijā medicīniskā tehnoloģija. MT 13-016.
- Ergonomiskā konsultēšana, organizēta kā atsevišķa nodarbība, pacienta darba vietā vai mājas vidē. MT 13-018.
- Pacientu un pacienta aprūpes procesā iesaistīto personu izglītojoši pasākumi un praktiskā apmācība. MT 13-019.
- Gaitas treniņš ar kontrolētu un individuāli piemērojamu aksiālo noslodzi, izmantojot speciālas iekāres sistēmas. MT 13-021.
- Elektroterapija –TENS un FES fizioterapijā. MT 14-002.
- Klasiskās masāžas (segmentārā un punktu masāža) elementi.
- Ultravioleto staru terapija.
- Diadinamiskās strāvas.
- Amplipulss.
- Elektroforēze.
- Darsonvalizācija.
- Centimetru un decimetru viļņi.
- Ultraskaņa.
- Īsviļņu terapija.
- Fonoforēze.
- Lokālā aukstuma un lokālā siltuma terapija fizioterapijā. MT 14-001.
- Zemūdens masāža.
- Magnetoterapija.
- Lāzerterapija.
- Mīksto audu tehnikas fizioterapijā. MT 14-003.
- Locītavu mobilizācija un trakcija fizioterapijā. MT 13-040.
- **Psiholoģijas tehnoloģijas.**
 - Primārā konsultācija ar pacientu, vecākiem, piederīgajiem, medicīnas personālu, iegūstot primāro informāciju, lai izstrādātu psihologa darba virzienus vai uzdevumus (60 min.).

- Eksperimentāli psiholoģiskā pārbaude – personības emocionālā stāvokļa un rakstura iezīmju diagnostika (60 min.).
- Eksperimentāli psiholoģiskā pārbaude – kognitīvo spēju diagnostika, novērtējot uztveres, atmiņas, uzmanības un domāšanas procesus (60 min.).
- Datu apstrāde – kopainas izveide, balstoties uz testu rezultātiem un iegūto informāciju (60 min.)
- Individuālais konsultatīvais darbs – psiholoģiskā atbalsta sniegšana, pozitīva emocionālā stāvokļa veicināšana, adekvāta stresa un krīzes situācijas pārdzīvošana, pielāgošanās izmaiņām (45 – 60 min.)
- Personības emocionālās un intelektuālās sfēras individuāla korekcijas nodarbība (45 min.)
- Psihokorekcija grupā (ne mazāk kā 3 cilvēku) (60 min.)
- Noslēguma konsultācija – darbības izvērtēšana (45 – 60 min.)
- Slēdzien un rekomendāciju izstrāde (20 min.)
- Darbs ar pacientu dzīves vietā (90 min.).
- **Mākslu terapija.**

Latvijā apstiprinātās mākslu terapijas medicīniskās tehnoloģijas.

- Deju un kustību terapija. MT 10-013.

31. Papildinošās (komplementārās) medicīnas medicīniskie pakalpojumi

- **Akupunktūra un manuālā terapija.**

Latvijā apstiprinātās akupunktūras un manuālās terapijas tehnoloģijas.

- Pirmreizēja slimnieka izmeklēšana, lietojot tradicionālās Ķīnas diagnostikas metodes (pulsa un lingvālā diagnostika), kā arī R.Folla elektropunktūras diagnostikas metodi. MT 06-015.
- Korpolārās akupunktūras procedūra.
- Punktu sildīšanas procedūra.
- Intrameridinālā akupunktūra.
- Prolongētā akupunktūra (mikroakupunktūra un aplikāciju akupunktūra).
- Lāzerpunktūra, termopunktūra.
- Farmakopunktūra.
- Reģionālā akupunktūras punktu masāža.
- Vispārējā akupunktūras punktu masāža.
- Manuālā diagnostika.
- Manuālā terapija.

32. Sporta medicīnas medicīniskie pakalpojumi

- Muskuļu testēšana.